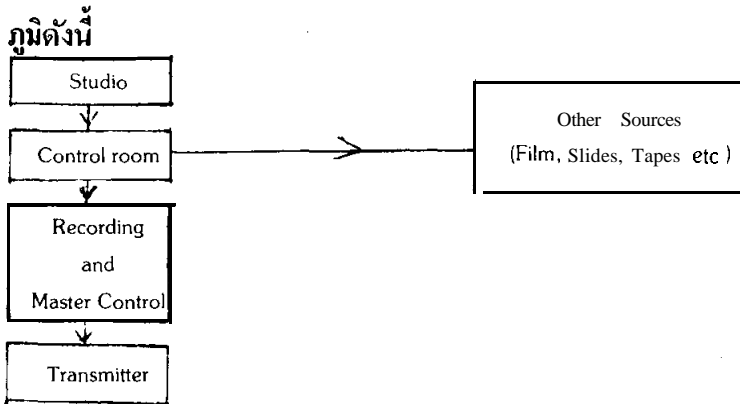

บทที่ 13 การแบ่งส่วนของงานโทรทัศน์

สถานีโทรทัศน์ที่มีสถานที่เพียงพอ มักแยกเจ้าหน้าที่ออกเป็นส่วน ๆ แยกจากกัน เพื่อทำหน้าที่ของตน และติดต่อประสานงานกันโดยทางระบบสื่อสารภายใน สถานที่ที่ใช้สำหรับดำเนินงานทางโทรทัศน์ แยกได้ 6 ส่วนคือ

1. The Studio or Studios (ห้องส่งโทรทัศน์)
2. Control room (s) (ห้องควบคุม)
3. Other Technical areas (เก็บภาพยนตร์, ฉายภาพยนตร์, สไลด์ การบันทึกภาพ เทปโทรทัศน์ เป็นต้น บางที่เรียกว่า Telecine Area)
4. Work Shops (สำหรับงาน Graphics, film งานถ่ายภาพ)
5. Storage Space (สำหรับเก็บฉาก, ภาพยนตร์, วีดีโอเทป, เทปเสียง, ไมโครโฟน และอุปกรณ์แสง เป็นต้น)
6. Other Accommodation (เช่น ห้องทำงาน, ห้องสำหรับผู้ร่วมรายการ, ห้องแต่งตัว, ห้องเรียน, ห้องพากย์, ห้องประกาศ, ห้องประชุมย่อย ฯลฯ เป็นต้น)

หน่วยงานทั้งหมดต้องทำงานสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งอาจเขียนเป็นแผน

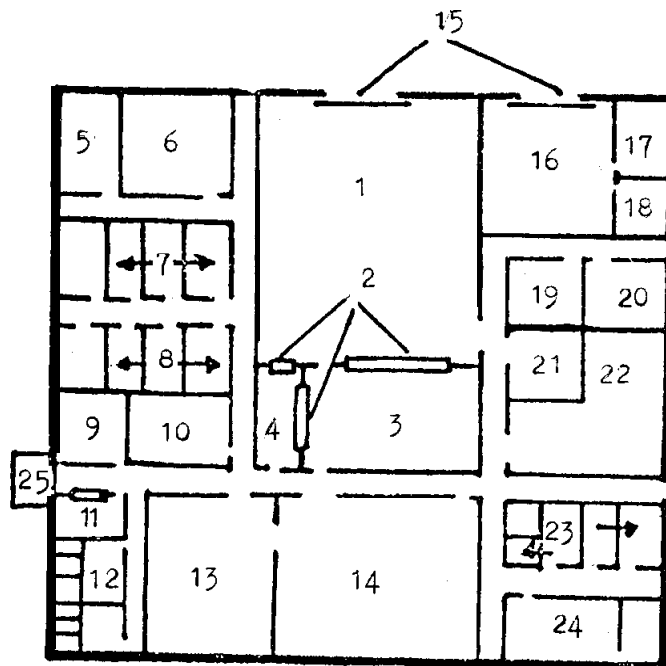

การแบ่งส่วนเพื่อแบ่งงานรับผิดชอบของสถานีโทรทัศน์ อาจแสดงเป็นแผนผังได้ดังนี้

OFFICE Accommodation And Theatres	Studio		Scene Dock
Work Shop (Graphic, Photography, Film)	Vision Control	Sound Control	Technical Store and Work shop
Film and Tape Storage	Video Tape Recording	Master Control	Telecine Area

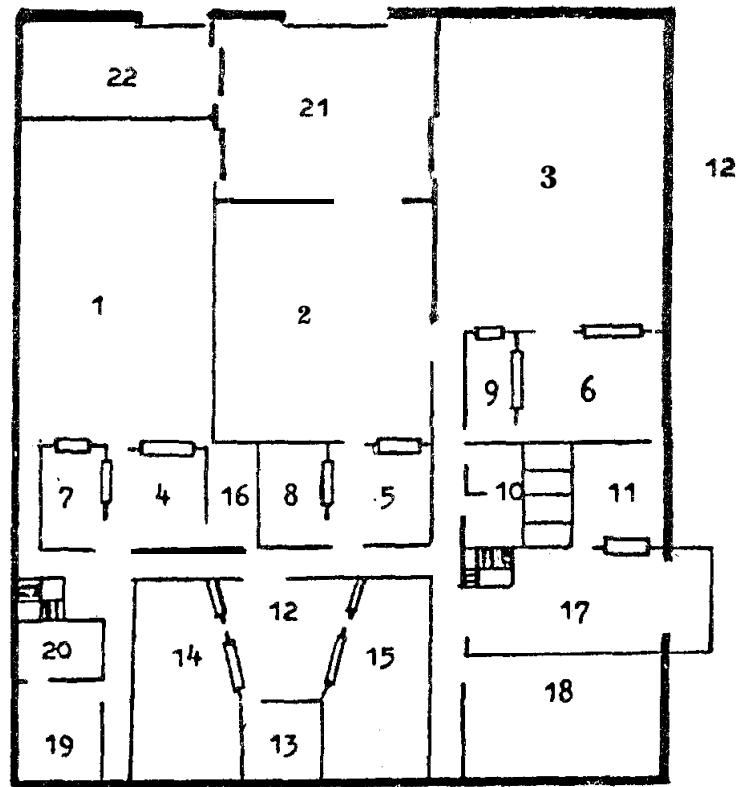
A small E TV center

(ชนิดชั้นเดียว)

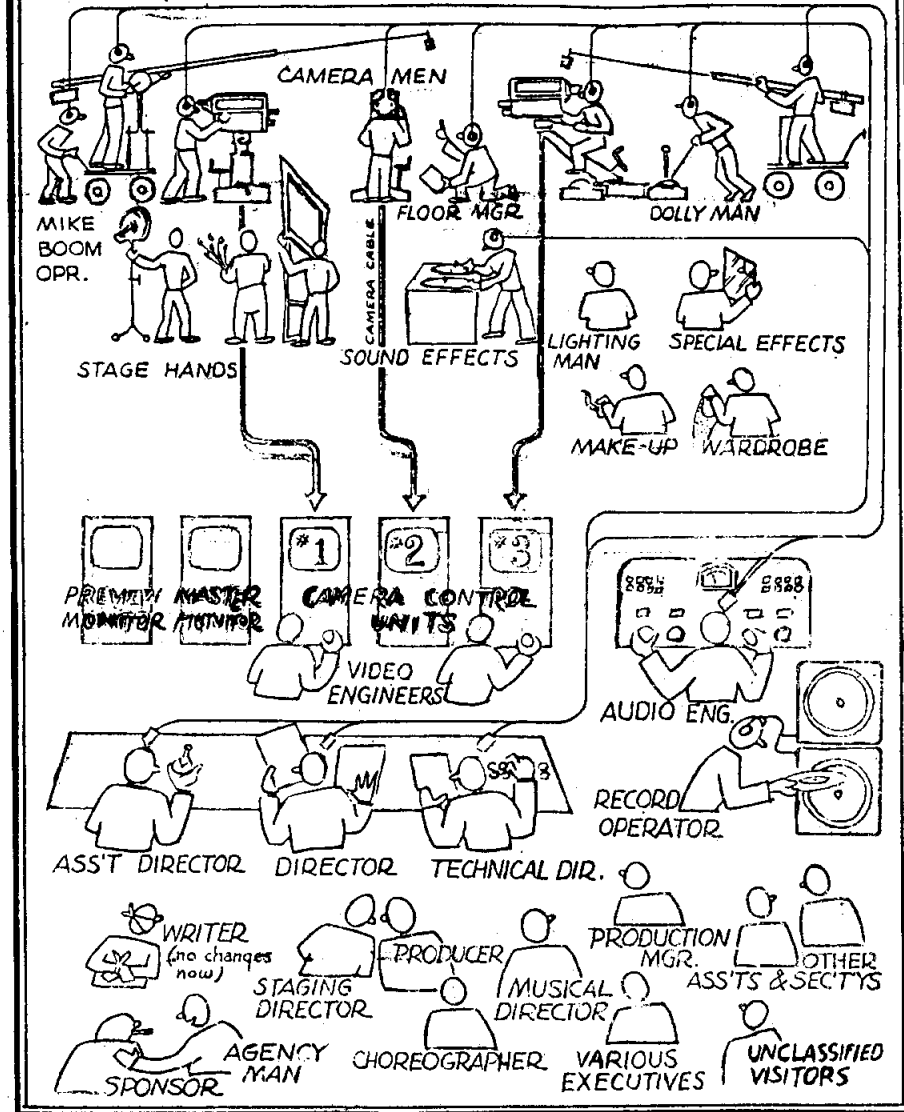
1. Studio	13. Video tape and film library
2. Observation windows	14. Video tape and Telecine area
(including master control if required)
3. Control room	15. Roller doors
4. Sound control room (or observation room if required. In this case, sound and vision control would be Shared)	16. Scene dock
5. Conference and Viewing room	17. Carpenter's worker
6. Lecture and rehearsal room	18. Plant room
7. Production offices	19. Property room
8. Administrative offices	20. Science preparation room
9. Artist waiting room	21. Printing and Publication
10. Library	22. Graphics
11. Reception	23. Photographic and film section
12. Lavatory	24. Technical store and workshop
	25. Entrance

A three- Studio E T V Centre

1. Studio one	12. Master Control
2. Studio two	13. Control apparatus room
3. Studio three	14. Video tape recording
4. Vision Control (one)	15. Telecine
5. Vision Control (two)	16. Studio apparatus room
6. Vision Control (three)	17. Reception hall and entrance
7. Sound Control (one)	18. Technical workshop and 'store
8. Sound Control (two)	19. Science preparation
9. Sound Control (three)	20. Science Store
10. Showers and lavatories	21. Scene dock
11. Reception office and despatch	22. Carpenter's workshop
(with plant room below)

ใครทำอะไรในห้องส่งทีวี

32

ห้องแสดงโทรทัศน์และศูนย์ควบคุมรายการ (The Television Studio and Control Centers)

รายการโทรทัศน์ทุกรายการที่ออกอากาศมีหน่วยหรือศูนย์ในการผลิตรายการ 2 หน่วย คือ

1. The Television Studio (ห้องส่ง)
2. The Television Control Center (ห้องควบคุม)

The Television Studio หรือเรียกว่า Studio คือสถานที่ว่างที่ใช้ในการแสดงหรือออกรายการ หน้ากล้องโทรทัศน์ ใน Studio จะมีเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ฉากกล้อง ช่างกล้อง ไมโครโฟน ช่างเสียง แสง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับบท บุคคลที่เกี่ยวข้องกับฉาก ตลอดจนผู้แสดงและบางทีก็มีผู้ชมร่วมรายการด้วย ห้อง Studio จะมีขนาดเล็ก จำนวนหลายห้องหรือห้องเดียวพร้อมแล้วแต่ลักษณะของรายการและงบประมาณที่จะสามารถจัดทำได้ การออกแบบห้อง Studio จะต้องจัดทำให้เหมาะกับการใช้งานนอกกล้องโทรทัศน์ด้วย เพราะถ้าใช้กล้องหลายกล้อง Studio ขนาดเล็กจะเป็นอุปสรรคในการเคลื่อนย้ายกล้องเป็นอันมาก

ขนาด (Size) ของ Studio

ห้องมีขนาดใหญ่ ความซับซ้อนของรายการก็มีมากขึ้น และรายการที่ซับซ้อนมาก ๆ ก็มีความจำเป็นจะต้องใช้ห้องกว้างมากขึ้น สถานที่โทรทัศน์ขนาดเล็ก เช่น ระดับโรงเรียน ควรจะมีขนาด Studio ไม่ต่ำกว่า 12×12 ตารางเมตร หรือ 12×15 ตารางเมตร ห้อง Studio ควรจะมีที่ว่างมาก ๆ เพราะใช้ได้กับรายการแสดงทุกประเภท

เพดาน (Ceiling Height)

ฉากโทรทัศน์ส่วนมากมีความสูงประมาณ 10 ฟุต ดังนั้นความสูงของเพดานจึงควรสูงอย่างน้อย 12 ฟุต (ขนาด 15 ฟุตเหมาะที่สุดสำหรับ Studio ขนาดเล็ก) แต่ถ้าสามารถสูงถึง 25 ฟุต ก็จะมีดี เพราะต้องเผื่อไว้สำหรับอุปกรณ์หรือท่อระบายอากาศ ซึ่งติดตั้งไว้ในระดับ 12-18 ฟุตด้วย ถ้าเพดานห้องต่ำจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้

พื้นห้อง (Floor)

พื้นห้องควรใช้วัสดุที่มีลักษณะราบเรียบและต่อกันสนิท เพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายกล้อง และไม่มีเสียงเวลาเดินหรือเคลื่อนย้ายกล้อง พื้นส่วนมากเป็นหินขัด หรือกระเบื้องยาง สีของพื้นควรเป็นสีสว่างเพื่อช่วยในการสะท้อนแสง คุณสมบัติของพื้นห้องดังกล่าวจึงควรใช้ช่างที่ชำนาญเฉพาะเป็นผู้ออกแบบและก่อสร้าง

ผนังห้อง (Wall)

ผนังห้องส่วนมากแบนเรียบ กรวดด้วยวัสดุกันเสียงสะท้อน เช่นกระดาดชั้นอ้อยจะเป็นแบบแผ่นเรียบหรือเป็นรูก็ได้แต่แบบที่ดัดองการ ผนังห้องไม่ควรมีหน้าต่างเพื่อป้องกันเสียงและแสงสว่างจากภายนอกห้องซึ่งยากแก่การควบคุม ถ้าเป็นสถานีโทรทัศน์ขนาดใหญ่ ประตูเข้าห้องต้องมีขนาดใหญ่เพื่อสะดวกในการขนย้ายอุปกรณ์หรือฉากที่มีขนาดใหญ่ เช่นรถยนต์ทั้งคัน เป็นต้น เหนือประตูเข้าห้องด้านนอกต้องติดไฟแดงเพื่อให้ทราบที่กำลังออกอากาศอยู่หรือไม่

ไฟ

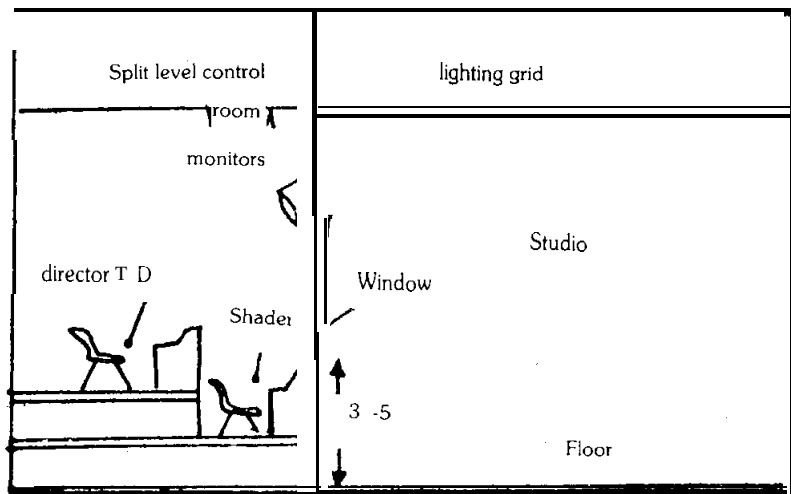
ปกติไฟที่ใช้ในโรงถ่ายภาพยนตร์หรือภาพนิ่งมักติดตั้งบนพื้นห้องสามารถเคลื่อนย้ายไปที่ต่าง ๆ แล้วแต่จะถ่ายทำในมุมหรือตำแหน่งใด แต่ไฟโทรทัศน์ทำเช่นนั้นไม่ได้ เพราะรายการจะต้องดำเนินต่อเนื่องกันไปตลอดรายการ การติดตั้งไฟจึงต้องติดไว้กับข้อหรือเพดาน โดยติดไว้ในระยะ 3-6 ฟุตต่อไฟ 1 ดวง บางที่ใช้ติดบนแผงหรือแขนเหล็ก (pantograph) ที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้

เครื่องรับโทรทัศน์ในห้อง Studio (Studio Monitor)

ควรมี monitor ที่เคลื่อนย้ายได้อย่างน้อย 2 เครื่อง สำหรับ Studio ขนาดกลาง สายไฟและสายต่อของเครื่อง monitor จะต้องยาวพอที่จะย้ายไปทุกแห่งในห้องแสดง monitor ยิ่งโตเพียงใด ผู้แสดงก็ยิ่งมองเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นเพียงนั้น Studio บางแห่งใช้วิธีแขวน monitor ไว้กับข้อ สามารถเลื่อนขึ้นลงได้ สำหรับห้องที่มีผู้ชมร่วมรายการด้วยควรมี monitor ที่มีขนาดใหญ่อย่างน้อย 1-2 เครื่อง

The Television Control Center

ศูนย์ควบคุมหรือเรียกว่า The Television Control Room ปกติมักจะอยู่ติดกับห้อง Studio โดยมีกระจกหน้าต่างสองชั้นกันห้องทั้งสองแยกจากกัน หน้าต่างกระจกนี้ ตั้งอยู่สูงจากพื้นห้องประมาณ 3-5 ฟุต ถ้าเป็นห้อง Studio ขนาดเล็กหรือไม่มีอะไรซับซ้อน เช่น Studio โทรทัศน์วงจรปิดของโรงเรียนหรือวิทยาลัยจะใช้ห้อง Control Room อยู่ระดับเดียวกับพื้นห้องก็ได้ แต่ถ้าเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ก็ควรจะยกพื้นห้อง Control Room ขึ้นอีกครั้งชั้น หรือหนึ่งชั้นก็จะดีเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในห้องควบคุมสามารถมองเห็น Studio ได้ชัดเจนดี

สำหรับห้องควบคุมที่มีระดับเดียวกับพื้นห้อง เจ้าหน้าที่ในห้องจะนั่งเคียงกัน แต่ถ้าเป็นห้องที่ยกพื้นขึ้นสูงกว่า Studio เจ้าหน้าที่จะนั่งคนละแถว ข้างหน้า ข้างหลัง (ดังภาพ)

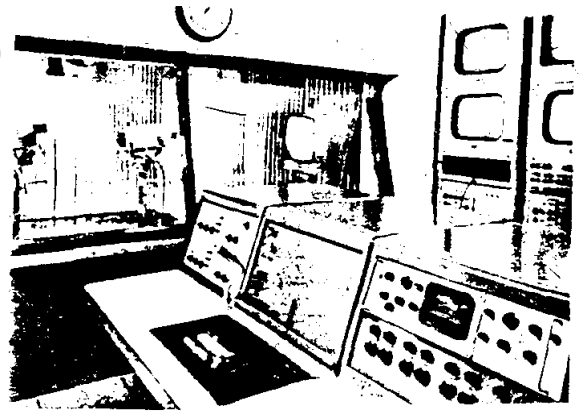
การแบ่งส่วนตามลักษณะงานของห้องควบคุมรายการ

ห้องควบคุมรายการส่วนมากแบ่งออกเป็น 3 หน่วยคือ

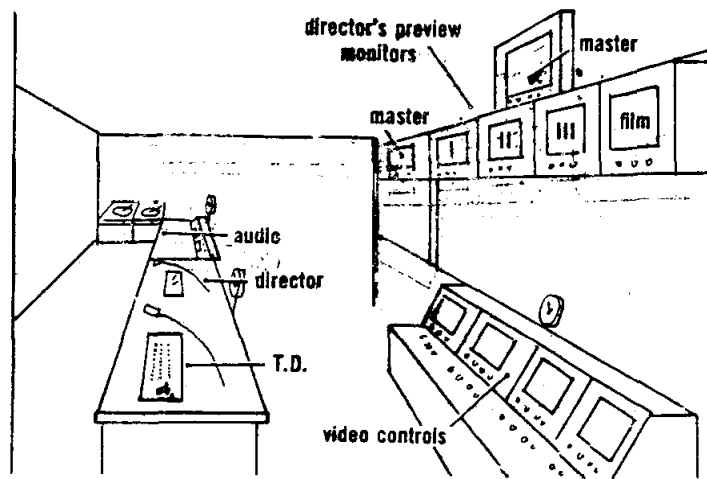
1. The Program Control
2. The Video Control
3. The Audio Control

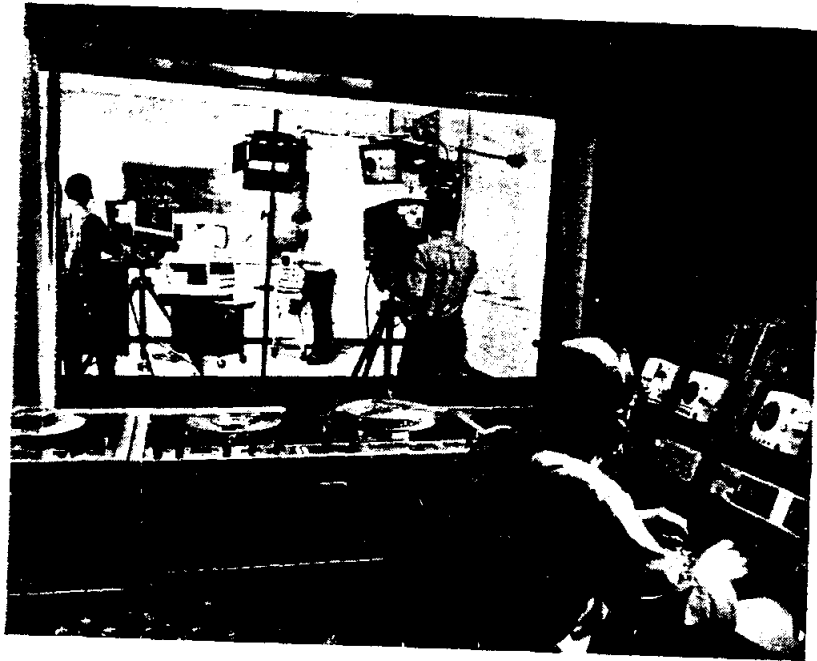
ฝ่ายควบคุมรายการ (The Program Control)

มีผู้กำกับรายการ (Director) เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมรายการ โดยจะต้องคอยดูภาพที่กล้องทุกกล้องที่จับภาพ แล้วคัดเลือกภาพที่ดีที่สุดออกอากาศ ผู้กำกับรายการจะต้องคอยฟังเสียงที่ออกรายการ ติดต่อประสานงานทาง Intercom กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ สั่งงานให้ผู้ช่วย หรือผู้กำกับฝ่ายเทคนิค (T.D.) ปฏิบัติตาม เช่น การตัดภาพ (ในสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยผู้กำกับรายการเป็นผู้ตัดภาพออกอากาศเอง) คอยสั่งช่างกล้องให้จับภาพตามต้องการ สั่งช่างคุมแสง ช่างควบคุมเสียง ดูนานพิก้าและอื่น ๆ เพื่อให้ได้ภาพและเสียงที่ออกอากาศถูกต้องตามบทและให้มีคุณภาพดีที่สุดใน

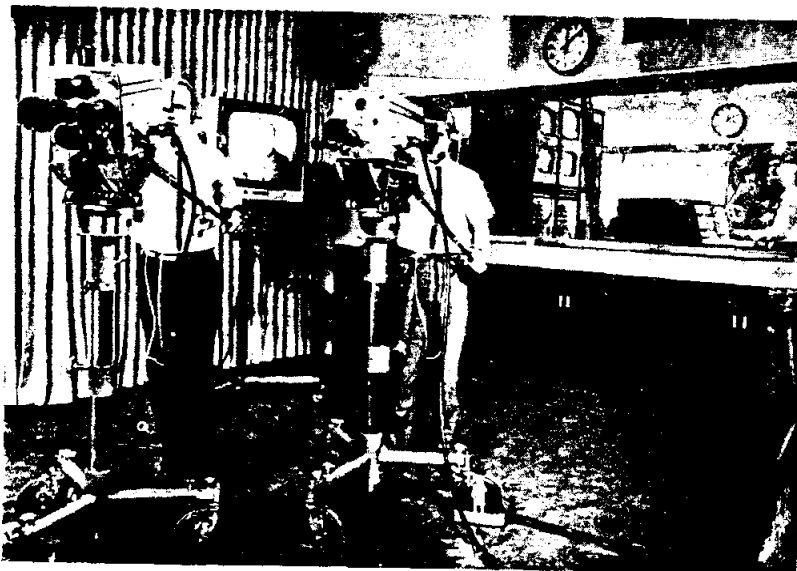

Director's Controls

มุมมองภาพมองจากห้องบันทึกวีดีโอเทพไปยังห้องสตูดิโอ

มุมมองภาพมองจากห้องสตูดิโอไปยังห้องผู้กำกับรายการ

ฝ่ายควบคุมภาพ (Video Control)

ส่วนมากทำงานกัน 2 คน คือผู้กำกับฝ่ายช่างหรือเทคนิคเรียกว่า Technical Director (T.D.) และผู้ควบคุมภาพ บางทีเรียกผู้ทำหน้าที่ทั้งสองว่า Shader ผู้ที่ทำหน้าที่ Shader ต้องทำงานสัมพันธ์กับผู้กำกับรายการอย่างใกล้ชิด โดยคอยฟังคำสั่งจากผู้กำกับรายการ และทำหน้าที่ควบคุมเทคนิคด้านภาพทั้งหมดที่ออกอากาศว่าชัดเจนหรือมีสีสันทันถูกต้องตรงกับสภาพของเครื่องส่งที่ควรจะเป็นจริงหรือไม่ ถ้าสถานีขนาดเล็ก Shader จะไม่มี ผู้กำกับรายการต้องทำหน้าที่นี้ทั้งหมด ซึ่งนับว่ายุ่งยากและต้องอาศัยความชำนาญไม่ใช่น้อย

ฝ่ายควบคุมเสียง (Audio Control)

ห้องควบคุมเสียงจะอยู่ถัดจากห้องภาพ โดยมีกระจกกัน จะทำหน้าที่คล้ายสถานีวิทยุของสถานีโทรทัศน์ ที่ต้องแยกห้องควบคุมเสียงจากห้องควบคุมภาพนั้นก็เพื่อให้ควบคุมเสียงไม่ถูกรบกวนจากฝ่ายควบคุมภาพ ซึ่งต้องสั่งงานกันตลอดเวลา ส่วนของฝ่ายควบคุมเสียงจะมีเทปบันทึกเสียงอย่างน้อย 2 ชุด มีแผงควบคุมเสียงแผง Monitor ของกล่องทุกกล่อง รวมทั้ง Monitor ที่ออกอากาศด้วยหูฟังและไมโครโฟนเฉพาะในการโต้ตอบกับผู้กำกับรายการ จากห้องควบคุมเสียงต้องสามารถมองเห็นห้องส่งรายการ (Studio) ด้วย เพื่อกอส่งเกต ไมโครโฟนทุกตัวที่กำลังทำงานในห้องส่ง หน้าที่ของผู้กำกับเสียงคือ ควบคุมเสียงทุกชนิดที่ออกอากาศเป็นต้นว่า ไมโครโฟนทุกตัวใน Studio เพลงจากเทปและแผ่นเสียง เสียงประกอบ (Sound effects) เสียงจากภาพยนตร์ เสียงในห้อง Studio เสียงโทรศัพท์ การควบคุมระดับเสียง และระบบ Intercom ทั้งหมดด้วย

หน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในสถานีโทรทัศน์

หน้าที่ของผู้กำกับรายการ (Director's Duties)

ผู้กำกับรายการ เป็นเสมือนผู้ควบคุมรายการโทรทัศน์ทั้งหมดที่ออกอากาศเผยแพร่แก่ผู้ชม เป็นผู้ที่ทุกคนในสถานีไว้วางใจในความสามารถที่จะตัดภาพหรือคัดเลือกภาพใด ๆ ในห้องส่งเพื่อนำออกอากาศ ผู้กำกับต้องรู้ว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือมีข้อบกพร่อง และสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องเสียเวลาทดลองดูว่าผิดแล้วแก้ไขให้ถูกภายหลัง เขาจะต้องรู้

ข้อจำกัดของวัสดุ และเครื่องมือต่าง ๆ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการออกรายการทางโทรทัศน์ หน้าที่ของผู้กำกับรายการจึงไม่ใช่เฉพาะจะทำหน้าที่ตัดภาพหรือคัดเลือกภาพออกอากาศเท่านั้น แต่จะต้องรู้ว่าทำไมจึงได้เลือกภาพเหล่านั้นด้วย นั่นก็หมายความว่าผู้กำกับรายการจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ พอสมควร เช่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ด้านศิลปะ ดนตรี ละคร การแสดง สี การวาดภาพ ระบายสี ฟ้อน ตลอดจนมีความคุ้นเคยและเข้าใจการแสดงต่าง ๆ ของตัวแสดงในบท (Script) ที่เขียนมาด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ภาพที่ปรากฏทางเครื่องรับ สอดคล้องและสนองตอบกับความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการของผู้ชมมากที่สุดด้วย

เป็นที่ยอมรับว่าเจ้าหน้าที่แต่ละสาขาในสถานีได้รับการเลือกสรรแล้วว่ามีความสามารถในหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี แต่ผู้กำกับรายการที่ดีก็มิใช่จะต้องมีความสามารถรอบรู้ งานในสถานีทุกอย่าง แต่ผู้กำกับรายการจะต้องทำหน้าที่กระตุ้นและประสานงานให้บุคคลแต่ละฝ่ายทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด เพื่อให้รายการที่ออกอากาศเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

ในทางปฏิบัติ ผู้กำกับรายการควรจะเคยปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ มาแล้ว เช่น ผู้กำกับเวที (Floor Manager) ผู้กำกับบท, ผู้กำกับแสง, เสียง เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบงานเกี่ยวกับในห้องส่ง ตลอดจนการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในขณะที่มีรายการออกอากาศ รู้สภาพขณะมีการแสดง เช่น ทิศทางของกล้องต่าง ๆ การใช้ไมโครโฟนแบบต่าง ๆ การจัดแสง การปล่อยคิวผู้แสดง เทคนิคการจัดฉาก การลำดับภาพ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งอาจมีข้อผิดพลาดขลุ่ยหลักในการแสดงนั้น

การประสานงานระหว่างผลิตรายการ

1. รับบทมาจากฝ่ายจัดรายการ (Producer) แล้วนำมาพิจารณารายละเอียดในการจัดการแสดงทั้งหมด เพื่อให้เข้าในบท แล้วตีบทออกมาเป็นภาพและเรื่องราวในภาพ เพื่อเตรียมการและเลือกเทคนิคต่าง ๆ ที่จะใช้ให้ได้ภาพที่ออกอากาศเหมาะสมที่สุด

2. ปรีกษาและประสานงานกับผู้จัดรายการ ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฉาก แสง เสียง (บูมไมโครโฟน) และดูการซ้อมบทก่อนการแสดง (ถ้ามี) เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงเพิ่มเติม จะได้ป้องกันข้อผิดพลาดก่อนออกรายการจริง ๆ

3. สนทนาและปรึกษากับเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในห้อง Master Room และ Control Room เช่น ฝ่าย T.D. (Technical Director) ผู้กำกับเสียง และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ Video tape สไลด์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

4. ขณะออกรายการต้องเฝ้าดูเครื่องรับ Monitor อย่างน้อย 3-5 เครื่องตลอดเวลา (ได้แก่ Monitor ของกล้อง Master Monitor ซึ่งเป็นภาพที่ออกอากาศ Monitor ของ Video tape สไลด์ และภาพยนตร์ด้วย สั่งการให้คิวแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสไลด์ และควบคุมดูแลแสงกับเจ้าหน้าที่ปรับภาพ (C.C.U.)

5. ผู้กำกับรายการจะต้องคอยควบคุมเวลาของการแสดงทั้งหมด ให้การแสดงแต่ละตอนพอดีกับเวลา รวมทั้งกดออกดสัญญาณเตือนเจ้าหน้าที่ก่อนออกรายการด้วย

6. ให้คิวและควบคุมเสียงด้วยการฟังเสียงต่าง ๆ ที่ออกอากาศ โดยสั่งการไปยังห้องเสียง

7. ทำหน้าที่ควบคุมภาพ ตัด และลำดับภาพ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ โดยใช้สวิทช์ เพื่อให้ได้ภาพที่เหมาะสมและดีที่สุด

ภายหลังการแสดงได้สิ้นสุดลง ผู้กำกับรายการควรแสดงความขอบคุณแก่ผู้มีส่วนร่วมรายการทุกคน ตลอดจนผู้แสดงด้วย หากมีข้อผิดพลาดก็ควรตำหนิตนเอง แล้วพิจารณาข้อขัดข้องเพื่อหาทางปรับปรุงรายการต่อไป

ผู้กำกับเวที

ผู้กำกับเวที มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแสดงบนเวทีที่จะออกอากาศและขณะออกอากาศ โดยจะทำหน้าที่คอยบอกหรือให้คิวผู้แสดงแต่ละคนเข้าฉากหรือออกจากฉากเมื่อใด และทิศทางใด และคอยรับคำสั่งจากผู้กำกับรายการที่จะสั่งให้กล้องเคลื่อนไปทางใด บางครั้งต้องทำหน้าที่แนะนำผู้กำกับรายการในเรื่องทิศทางของกล้อง เพราะบางครั้งผู้กำกับรายการก็มองไม่เห็นเพราะไม่ได้นั่งอยู่ในห้องส่ง การฝึกซ้อม การนัดหมายผู้แสดง การดูแลความพร้อมของผู้แสดง ฉาก แสง กล้อง ให้พร้อมก่อนเวลาแสดง อยู่ในความรับผิดชอบของผู้กำกับเวทีด้วย

ผู้กำกับภาพ (Video Control Service)

มีหน้าที่ดูแลให้ภาพที่ออกอากาศมีความชัดเจน มีสีที่ถูกต้องไม่ผิดเพี้ยน ตลอดจนจัดการเตรียมการและดูแลภาพพิเศษ (Special effect)

ผู้กำกับเสียง (Audio Control Section)

มีหน้าที่ตัดต่อเสียงให้ถูกต้องตามผังการออกอากาศ หรือตามคำสั่งผู้กำกับรายการ พร้อมทั้งรับผิดชอบคุณภาพของเสียงและความดังเบาของเสียงที่ออกอากาศไปด้วย

ผู้กำกับแสง

มีหน้าที่จัดเตรียมแสงที่ออกรายการ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนทิศทางและแรงลดแสงตามความต้องการของผู้กำกับรายการ

ฝ่ายกำกับกล้อง (Studio Camera man)

มีหน้าที่จับภาพให้ได้มุมตามที่ผู้กำกับรายการสั่ง ดูแลกล้องให้อยู่ในสภาพที่ดีเสมอ

ฝ่ายบันทึกภาพ (Video Tape Recorder Service)

มีหน้าที่บันทึกภาพและเล่นเทปบันทึกภาพออกอากาศ ช่วยในการตัดต่อเทปบันทึกภาพ แต่ไม่ต้องรับผิดชอบในการลำดับภาพ

ฝ่ายศิลปกรรม

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านฉากของรายการสดทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นฉากละคร ฉากดนตรี ฉากการสัมภาษณ์ หรือฉากการอ่านข่าว นอกจากนี้อาจทำหน้าที่ออกแบบไตเติ้ลด้วย

แผนกแต่งหน้าและแต่งตัว (Make up)

มีหน้าที่ดูแลแต่งหน้าและแต่งตัวละครหรือผู้แสดง ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรหรือวิทยากร (ก็แต่งให้ด้วย) ในต่างประเทศแผนกนี้จะใหญ่มาก ทำหน้าที่หาเครื่องแต่งตัวให้ละครทุกยุคทุกสมัย แต่งหน้าให้ดูร้าย น่ากลัว น่ารัก เด็ก แก่ สาว หนุ่ม ฯลฯ ในสถานีโทรทัศน์เมืองไทย ตัวละครอาจจัดทำเอง หรือผู้จัดรายการอาจมีช่างแต่งให้